

14.01.2019

Ярослав Гадзало: про 100-річчя НААН, перспективи, здобутки та міжнародне співробітництво Академії

Аграрна галузь України завжди була однією з найважливіших ланок, які забезпечують економічний розвиток. Потенціал тут дійсно дуже великий. На сьогоднішній день в сільському господарстві нашої держави працюють понад 45 тис. підприємств, з яких 2,5 тис. великих та середніх ([Національна академія аграрних наук України](#)).

За матеріалом: <https://kr.ua>

На сучасному етапі на розвиток АПК України великий вплив має впровадження нових технологій та досягнень науково-технічного прогресу, пошук шляхів підвищення ефективності сільського господарства, його адаптація до нових умов економічного, соціального, політичного середовища. Ключову роль тут відіграє Національна академія аграрних наук України. «В листопаді Національна академія аграрних наук відсвяткувала свій столітній ювілей, – розкажує Президент НААН Я. Гадзало. – Починаючи з моменту свого заснування і дотепер день вона завжди була в авангарді творчого пошуку, проводячи ґрунтовні наукові дослідження актуальних для сільського господарства проблем. На сьогоднішній день НААН є провідним центром наукового забезпечення розвитку агропромислового комплексу. Це велика самоврядна наукова організація, яка структурно поділяється на шість галузей: землеробства, рослинництва, ветеринарної медицини, меліорації і механізації, зоотехнії, аграрної економіки і продовольства та наукового забезпечення інноваційного розвитку. До сфери управління академії входять 11 національних наукових центрів, 31 інститут, 46 дослідних станцій, Біосферний заповідник «Асканія-Нова» та ін. А в системі НААН працюють понад 19,4 тис. осіб серед яких майже 4 тис. наукових працівників, 372 доктори і понад 1,5 тис. кандидатів наук».

«Сучасна світова економіка диктує українському аграрному сектору свої вимоги, – відзначає Я. Гадзало, – і тут, щоб залишатися конкурентоспроможними, ми маємо бути не лише на рівні інших великих аграрних країн, але навіть на крок попереду. Враховуючи все це, а також важливість інновацій та раціонального використання природних ресурсів, вченими НААН проводяться наукові дослідження в галузях землеробства, агрохімії, агроекології, меліорації і водних проблем, органічного виробництва с/г продукції, впровадження біотехнологій. Ведеться науково-практична робота щодо впровадження раціонального використання природних ресурсів, наукових основ управління аграрними потенціалом агросистем, використовуються нові методи для створення нових високопродуктивних сортів рослин, з цінними господарськими властивостями.

Прикладні дослідження наукових установ Академії направлені на розробку ефективних механізмів запровадження земельної реформи, ринку землі в Україні, новітніх технологій з охорони, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, ресурсощадних технологій виробництва, методів

контролю безпечності тваринницької продукції, високоефективних засобів профілактики, діагностики та лікування хвороб. Звичайно, це лише невелика частина, того широкого наукового поля, в якому ведеться робота нашої Академії».

Також активно ведеться і міжнародна наукова співпраця. Членство установ НААН та окремих її науковців у Європейських та світових організаціях, асоціаціях та товариствах складає понад 100 членів. Можливостями поглиблення наукових знань через стажування щороку використовують до тридцяти науковців, а у міжнародних конференціях та форумах щороку беруть участь до 150 українських вчених.

Тут слід відзначити, що інтеграція української науки, в тому числі аграрної, до європейського простору – це хороша можливість для нашої країни розвивати свій науково-технологічний потенціал, поступово наближаючи його до рівня країн ЄС. Реалізація міжнародної співпраці наукових установ Академії здійснюється за схемою формування спільних науково-технічних програм, здобуття грантів, залучення аграрного бізнесу до комерціалізації завершених наукових розробок і технологій.

«Якщо поглянути на міжнародну співпрацю, то тут наукові установи НААН співпрацюють з установами і організаціями з понад 60 країн Європи та світу. Кількісним показником, який допомагає зрозуміти обсяги співпраці, тут є виконувані проекти, яких близько 350, а також 35 грантів від європейських та світових міжнародних центрів. У міжнародних презентаційних заходах беруть участь щороку до 400 науковців, а стажуванням охоплено близько 50 осіб», – відзначає Президент НААН Я. Гадзало.

Причому всі ці наукові здобутки не залишаються на папері, а широко впроваджуються в практичне використання. Показники затребуваності розробок наукових установ НААН чітко ілюструють їх затребуваність та придатність до кооперації з бізнесом. І це не дивно, адже вони мають повністю відпрацьовані пілотні «фастплант-технології». Зараз вони використовуються як в українському господарстві, так і за кордоном.

«Міжнародні зв'язки нашої Академії добре характеризують укладені нею нові угоди про наукову співпрацю, – відмічає Я. Гадзало, – а це близько сотні нових, та сто п'ятдесят продовжених, близько двохсот творчих угод». Якщо ж говорити про вартість проектів за угодами, то вона щороку становить 12-14 млн грн, виплата роялті – понад 10 млн, співпраця за грантами має обсяг фінансування до 12 млн грн. А ратифікація Угоди про асоціацію між Європейським союзом та Україною створює нові правові передумови для формування пріоритетів розвитку міжнародного наукового співробітництва установ Академії. Закріпленню позицій Академії, як активного учасника співробітництва в Євразоні сприятиме і доручення установ до програми ЄС з наукових досліджень та інновацій «Горизонт-2020».

На сьогоднішній день географія партнерства НААН України охоплює 82 країни Європи та світу, а її установи завжди відкриті до тісної та взаємовигідної співпраці.